

САЛБАР ХУРАЛДААН 1 ХЭЛМЭРЧЛЭХҮЙ
Хөтлөгч Б.Хишигдэлгэр /МУИС, Ази судлалын тэнхим/

**АМАН БА БИЧГИЙН ОРЧУУЛГЫН СУРАХ БИЧИГ
ЗОХИОХ АРГАЧЛАЛЫН ТУХАЙ**

А.Дэлгэрмаа *Хэл бичгийн ухааны доктор*
МУИС-ийн ХЗС, Нагоя их сургуулийн
Японы эрхзүй, боловсрол судалгааны төв

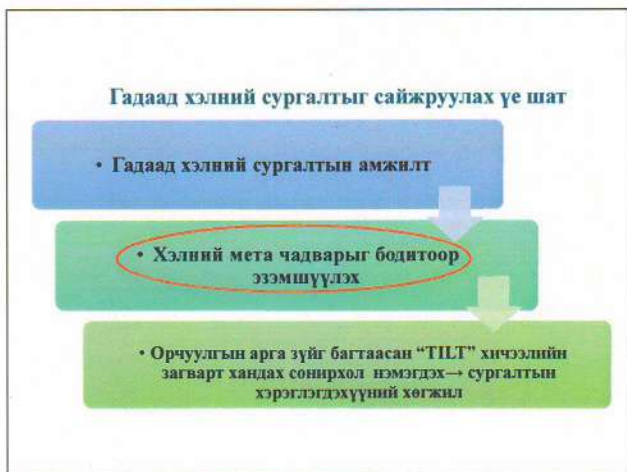
Монголын Япон хэлний багш нарын холбоо
Япон хэлний боловсролын 13 дахь удаагийн симпозиум

“Аман ба бичгийн орчуулгын сурах бичиг зохиох аргачлалын тухай”
(япон-монгол, монгол-япон шүүхийн орчуулгын сурах бичгийн жишээн дээр)

МУИС, ХЗС, Нагоя их сургуулийн Японы эрх зүйн боловсрол, судалгааны төв
Япон хэлний багш А. Дэлгэрмаа (Хэл бичгийн ухааны доктор)
Япон улсын Хэлмэрчлэхүй, орчуулга судлалын холбооны гишүүн
2020.10.24

- Илтгэлийн товч агуулга**
1. Туршилт хичээл болон сурах бичиг хийх болсон сэдэл
 2. Сурах бичиг зохиоход тавигддаг нийтлэг шаардлага
 3. Сурах бичгийн зорилго ба хэрэглэгч (үндсэн ба бусад хэрэглэгч)
 4. Аман болон бичгийн орчуулгын сурах бичгийн агуулга, бүтцийн тухай
 5. Сэдэв тус бүрийн зорилго, агуулга, бүтэц
 6. Орчуулгын сурах бичгийн үнэлгээний шалгуур, хэрэглээний чанарын тухай санал дэвшүүлэх нь
 7. Цаашдын зорилт

Хэлний мета чадвар эзэмшүүлэх	Суралцагч хэлний мэдлэгээ дахин бүтээх хэрэгтэй
--	---

“Илэрхийлэх үйл явц болон хэлний мэдлэгээ харьцуулан нягтлах” → “Анзаарч ойлгох” → “Засан залруулах”

“L1, L2-ыг харьцуулан нягтлах” ⇔ Хэлмэрчлэх, орчуулах үйл явц (ялгаатай хэл, соёл хоорондын харилцааны чадвар → хураангуйлах, өөр үг, хэллэгээр өөрчлөх, найруулан бичих гэх мэт чадвар)

ТНТ загвар хичээлээр хэлний мета чатвар эзэмшүүлэх

Хэлний мэдлэгээ дахин бүтээх

L1, L2-ыг харьцуулан нягтлах → Анзаарч ойлгох → Өөрөө ойлгох ажиллагаа → Хэлний хяналт → Автоматжсан ажиллагаа

Илэрхийлэх, хэлний мэдлэгээ харьцуулан нягтлах → Анзаарч ойлгох → Засаж залруулах

Шүүхийн орчуулгын туршилт хичээл

Суралцагчийн тоо: 9 (2018-2019 хичээлийн жил)
Суралцагчийн тоо: 15 (2019-2020 хичээлийн жил)
Суралцагчийн тоо: 7 (2020-2021 хичээлийн жил)

Суралцагчийн япон хэлний түвшин: N2
Баги цаг: 2

Ашигласан сургалтын хэрэглэгдэхүүн

Аман болон бичгийн орчуулгын нийтлэг сурах бичиг

「翻訳教室」は文字通り、柴田元幸が東大文学部で行った授業「西洋近代文学 近代文学演習第1部 翻訳演習」の内容を文字化したものです。柴田さんの講義と学生たちとのやり取りをそのまま収録しています。

Аман болон бичгийн орчуулгын нийтлэг сурах бичиг

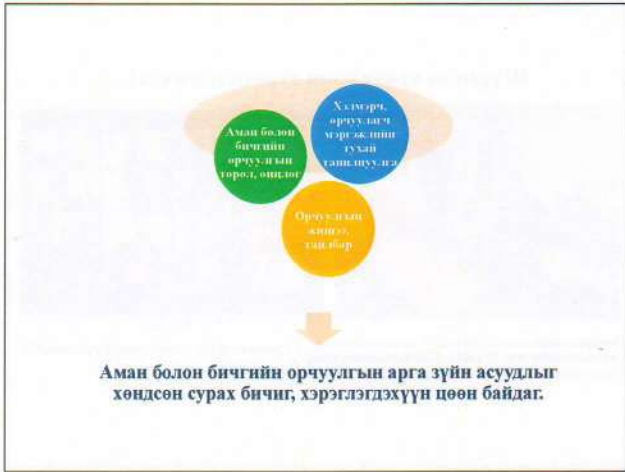

1. 翻訳の歴史	1.1 翻訳の歴史	12
2. 翻訳の種類	2.1 メタリンガ理論	24
3. 翻訳の質	3.1 翻訳の質	36
4. 翻訳の教育	4.1 翻訳教育	48
5. 翻訳の未来	5.1 翻訳の未来	60
6. 翻訳の倫理	6.1 翻訳の倫理	72
7. 翻訳の文化	7.1 翻訳の文化	84
8. 翻訳の技術	8.1 翻訳の技術	96
9. 翻訳の経済	9.1 翻訳の経済	108
10. 翻訳の政治	10.1 翻訳の政治	120
11. 翻訳の社会	11.1 翻訳の社会	132
12. 翻訳の環境	12.1 翻訳の環境	144
13. 翻訳の文化	13.1 翻訳の文化	156
14. 翻訳の技術	14.1 翻訳の技術	168
15. 翻訳の経済	15.1 翻訳の経済	180
16. 翻訳の政治	16.1 翻訳の政治	192
17. 翻訳の社会	17.1 翻訳の社会	204
18. 翻訳の環境	18.1 翻訳の環境	216

Аман болон бичгийн орчуулгын нийтлэг сурах бичиг

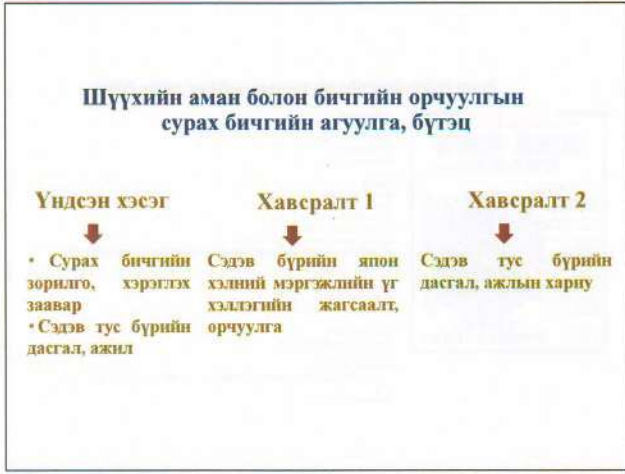
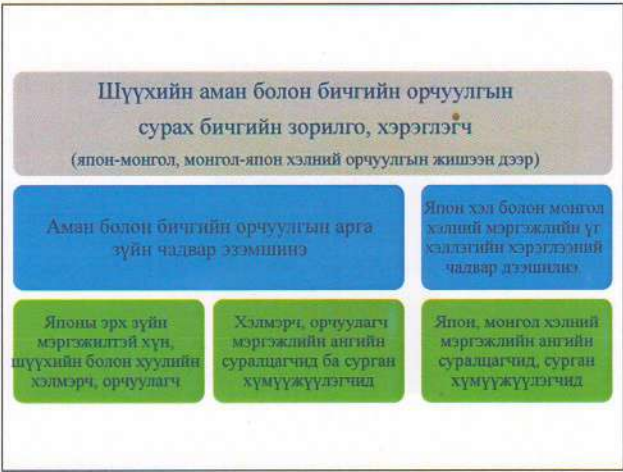

1. はじめに	1.1 はじめに	12
2. 翻訳者の仕事	2.1 翻訳者の仕事	24
3. 翻訳者の教育	3.1 翻訳者の教育	36
4. 翻訳者の未来	4.1 翻訳者の未来	48
5. 翻訳者の倫理	5.1 翻訳者の倫理	60
6. 翻訳者の文化	6.1 翻訳者の文化	72
7. 翻訳者の技術	7.1 翻訳者の技術	84
8. 翻訳者の経済	8.1 翻訳者の経済	96
9. 翻訳者の政治	9.1 翻訳者の政治	108
10. 翻訳者の社会	10.1 翻訳者の社会	120
11. 翻訳者の環境	11.1 翻訳者の環境	132
12. 翻訳者の文化	12.1 翻訳者の文化	144
13. 翻訳者の技術	13.1 翻訳者の技術	156
14. 翻訳者の経済	14.1 翻訳者の経済	168
15. 翻訳者の政治	15.1 翻訳者の政治	180
16. 翻訳者の社会	16.1 翻訳者の社会	192
17. 翻訳者の環境	17.1 翻訳者の環境	204
18. 翻訳者の文化	18.1 翻訳者の文化	216
19. 翻訳者の技術	19.1 翻訳者の技術	228
20. 翻訳者の経済	20.1 翻訳者の経済	240
21. 翻訳者の政治	21.1 翻訳者の政治	252
22. 翻訳者の社会	22.1 翻訳者の社会	264
23. 翻訳者の環境	23.1 翻訳者の環境	276
24. 翻訳者の文化	24.1 翻訳者の文化	288
25. 翻訳者の技術	25.1 翻訳者の技術	300
26. 翻訳者の経済	26.1 翻訳者の経済	312
27. 翻訳者の政治	27.1 翻訳者の政治	324
28. 翻訳者の社会	28.1 翻訳者の社会	336
29. 翻訳者の環境	29.1 翻訳者の環境	348
30. 翻訳者の文化	30.1 翻訳者の文化	360
31. 翻訳者の技術	31.1 翻訳者の技術	372
32. 翻訳者の経済	32.1 翻訳者の経済	384
33. 翻訳者の政治	33.1 翻訳者の政治	396
34. 翻訳者の社会	34.1 翻訳者の社会	408
35. 翻訳者の環境	35.1 翻訳者の環境	420
36. 翻訳者の文化	36.1 翻訳者の文化	432
37. 翻訳者の技術	37.1 翻訳者の技術	444
38. 翻訳者の経済	38.1 翻訳者の経済	456
39. 翻訳者の政治	39.1 翻訳者の政治	468
40. 翻訳者の社会	40.1 翻訳者の社会	480
41. 翻訳者の環境	41.1 翻訳者の環境	492
42. 翻訳者の文化	42.1 翻訳者の文化	504
43. 翻訳者の技術	43.1 翻訳者の技術	516
44. 翻訳者の経済	44.1 翻訳者の経済	528
45. 翻訳者の政治	45.1 翻訳者の政治	540
46. 翻訳者の社会	46.1 翻訳者の社会	552
47. 翻訳者の環境	47.1 翻訳者の環境	564
48. 翻訳者の文化	48.1 翻訳者の文化	576
49. 翻訳者の技術	49.1 翻訳者の技術	588
50. 翻訳者の経済	50.1 翻訳者の経済	600

- ### Сурах бичиг зохиоход тавигдах нийтлэг шаардлага
1. Сурах бичгийн агуулга нь хөтөлбөрт үндэслэсэн байна.
 2. Хэнд зориулж бичигдэж байгаа гэдэг асуудлыг бүх талаар тусгасан байна.
 3. Суралцагчдын судалгаа (суралцагчдын тоо, нас, хүйс, боловсролын түвшин гэх мэт)
 4. Сурах бичгийн дизайн, бичвэр хэрэглэгчдэд тохирсон эсэх
 5. Суралцагчдын бусад мэдээллийн эх сурвалжаас мэдээлэл авах боломж → Суралцагчийн эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн агуулга

- ### Гадаад хэлний сурах бичиг зохиоход тавигдах нийтлэг шаардлага
1. Сурах бичгийн агуулгын оновчтой байдал бүтцийг тодорхойлдог
 2. Сэдэв, гарчиг бүр хөтөлбөр, стандарттай уялдсан эсэх
 3. Сэдэв бүрийн агуулгын логик дараалал, залгамж холбоо зөв эсэх
 4. Бусад хичээлүүдийн залгамж холбоо
 5. Сэдэв тус бүрийн зорилго, зорилт → агуулгаар тодорхойлогдоно → суралцагчид ямар чадварыг ямар арга зүйгээр олгох үйл ажиллагаагаар тодорхойлогдоно

Сэдэв	Зорилго	Агуулга	Эзэмших чадвар
Удиртгал	Орчуулгын үндсэн арга зүйн чадвар эзэмших	1. Утгачилан тайлбарлах арга, 2. Аналог орчуулгын арга, 3. шууд орчуулах арга, 4. Тэнцүү үг хэллэгээр орчуулах арга, 5. Хөвсгөмөл орчуулгын аргын хэрэглэж сурах дасгал (өдөр тутмын хэлний жишээн дээр)	Унших, бичих, харилцан ярих
1-р бүлэг Хичээл 1	Цагдан хорих үеийн байдалтын явцлаганы үед хэрэглэгдэх агуулгыг япон хэлнээс монгол хэл рүү орчуулж сурах	Орчуулгын өгүүлбэрийн гишүүдийг зөв дараалалд оруулах, өөр үг хэллэгээр илэрхийлэх, орчуулгын оновч, үндсэн мэдээлэл болон нэмэлт мэдээллийг ялгах зэрэг дасгал	Унших, харилцан ярих
Хичээл 2	Эрүүгийн байдал шийтгэх ажиллаганы үед хэрэглэгдэх агуулгыг япон хэлнээс монгол хэл рүү орчуулж сурах	Орчуулгын алдааг олж засах, орчуулгын өгүүлбэрийг гүйцэтгэж бүтээх дасгал	Унших, бичих, харилцан ярих

Сэдэв	Зорилго	Агуулга	Эзэмших чадвар
Хичээл 3	Анхан шатны шүүхийн шийдвэрийн жишээн дээр явон хэлнээс мөнгөл хэл рүү орчуулж сурах	Орчуулгын алдааг олж засах, орчуулгын өгүүлбэрийг гүйцээж бүтээх дасгал	Унших, бичих, харилцан ярих
Хичээл 4	Давж заагдах шатны шүүхийн шийдвэрийн жишээн дээр мөнгөл хэлнээс явон хэл рүү орчуулж сурах	Орчуулгын алдааг олж засах, орчуулгын өгүүлбэрийг гүйцээж бүтээх дасгал	Унших, бичих, харилцан ярих
Хичээл 5	Анхан шатны шүүхийн шийтгэх тогтоолын үндэслэлийн жишээн дээр мөнгөл хэлнээс явон хэл рүү орчуулж сурах	Орчуулгын алдааг олж засах, орчуулгын өгүүлбэрийг гүйцээж бүтээх дасгал	Унших, бичих, харилцан ярих

Сэдэв	Зорилго	Агуулга	Эзэмших чадвар
Хичээл 6	Давж заагдах шатны шүүхийн шийтгэх үндэслэлийн жишээн дээр мөнгөл хэлнээс явон хэл рүү орчуулж сурах	Орчуулгын алдааг олж засах, орчуулгын өгүүлбэрийг гүйцээж бүтээх дасгал	Унших, бичих, харилцан ярих
2-р бүлэг Хичээл 1	Жиншг шүүх хурлын эхлэлээр шүүхийн аман орчуулга хийх чадвар эзэмших	Тэмдэглэл хийх, мэдээлэл кодлох, кодлосон мэдээлэл задлах, сонсонгоо дагаж ярих, аман хэлбэрээр дахин бүтээх зэрэг синхрон бөгөөд дараалласан орчуулгын дасгал	Сонсох, ярих, бичих
Хичээл 2	Жиншг шүүх хурлын эхлэлээр шүүхийн аман орчуулга хийх чадвар эзэмших	Тэмдэглэл хийх, мэдээлэл кодлох, кодлосон мэдээлэл задлах, сонсонгоо дагаж ярих, аман хэлбэрээр дахин бүтээх зэрэг синхрон бөгөөд дараалласан орчуулгын дасгал	Сонсох, ярих, бичих

Сэдэв	Зорилго	Агуулга	Эзэмших чадвар
Хичээл 3	"Эдийн засгийн нэг төд байдлыг дэмжих тухай хуулийг хэрэгжүүлэх журам"-ын зарим заалтыг мөнгөл хэлнээс явон хэл рүү орчуулан найруулан бичих чадвараа дээшлүүлэх	Үгийн сан, хэл зүй, өгүүлбэр зүйн түвшний орчуулгын алдааг олж засах, орчуулгын дутуу эхнийг гүйцээж орчуулах дасгал	Найруулан бичих
Хичээл 4	Нэмэгдсэн өртөгний албан газарын тухай хуулийн 7-р зүйлийн 7, 2, 3, 7, 2, 17-дэх заалт мөнгөл хэлнээс явон хэл рүү орчуулан найруулан бичих чадвараа дээшлүүлэх	Үгийн сан, хэл зүй, өгүүлбэр зүйн түвшний орчуулгын алдааг олж засах, орчуулгын дутуу эхнийг гүйцээж орчуулах дасгал	Найруулан бичих

Эзэмших чадвар	Суралцах хичээлийн цаг, нар	Улирал
Орчуулах чадвар	16 нар → 32 цаг	Намар
Хэлмэрчлэх чадвар	10 нар → 20 цаг	Хавар
Найруулан бичих	6 нар → 12 цаг	Хавар
Нийт	32 нар → 64 цаг	

第1課 句讀質問手帳 (Хичээл 1. Пагдаа хорих үеийн байвалтын амжилтаг)

Дасгал 1. Зарим жишээ өгүүлбэрийг утга агуулгын болонгоор орчуулж үг хэлнээ болон өгүүлбэрийн төнцрөлийг нэг лэс дараахад орчуулж шаардлагатай хэл зүйн агуулгыг шинжлэх орчуулгын өгүүлбэрийг дутуу үү. Нэг үгээ дахин хэрэглэх болонгоой.

Жишээ: Эдийн өгүүлбэр: 前書き (前) 私は、〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Орчуулж үг хэлнээ: 1. нагдан хорих, 2. "..." орон нутг, 3. хүснэг, 4. байна, 5. 6а, 6. га, 7. хэдийг сэтгүүлж, 8. шүүгч, 9. шаардлага, 10. үргэлжлэх, 11. гаргах, 12. прокурор, 13. шүүх, 14. өрнөх

Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方 (Шүүгч) "..." орон нутгийн шүүхийн шүүгч байна. Прокурорын шалган хорих мэдээлэл таныг үргэлжлүүлэн албадан саатуулах шаардлага гаргала.

А. Эдийн өгүүлбэр:そこで、これからあなたを拘留するかどうかを決めるために、あなたに対して検問事実を告げ、それに関するあなたの陳述を聞くことにします。その前にいくつかの注意事項の説明をします。

Орчуулж үг хэлнээ: 1. шийдвэр, 2. захирах үг, 3. га, 4. голдуулах, 5. болон байгаа, 6. танилцуулах, 7. шалган хорих, 8. нийц, 9. болон, 10. юуны өмнө, 11. тайлбар, 12. олоо, 13. мэдүүлж, 14. салгах, 15. холбогдох, 16. явах, 17. нийц, 18. хэлэх

Орчуулгын өгүүлбэр: !.....

.....

.....

練習問題の解答例 (Дасгалын нэг хариултын хувилбар)

第1課 句讀質問手帳 (Хичээл 1. Пагдаа хорих үеийн байвалтын амжилтаг)

Дасгал 1. А. Орчуулгын өгүүлбэр: 私は、たまたまお前さんの裁判官として任命された。私は、〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Б. Орчуулгын өгүүлбэр: 2. 拘留する。3. 検問する。4. 尋問する。5. 尋問する。6. 尋問する。7. 尋問する。8. 尋問する。9. 尋問する。10. 尋問する。11. 尋問する。12. 尋問する。13. 尋問する。14. 尋問する。15. 尋問する。16. 尋問する。17. 尋問する。18. 尋問する。

В. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Г. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Д. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Е. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Ж. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

З. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

И. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Й. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

К. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Л. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

М. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Н. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

О. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

П. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Р. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

С. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Т. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

У. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Ф. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Х. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Ц. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Ч. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Ш. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Щ. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Ъ. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Ы. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Э. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Ю. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Я. Орчуулгын өгүүлбэр: 〇〇地方裁判所の裁判官です。検察官から勾留質問書を受けて、引き取ってあなたを尋問してほしいという請求がありました。

Дасгал 2. Дараах хэсгийн өгүүлбэрийн зургийг гүнзгийрхэн ажма утгаатай өөр үг хэллээр сонгож үзээд орчуулгагч нь бичнэ үү. Үүний дараа орчуулгын өгүүлбэрээ бүтэнэ үү.

Жишээ: Эхний өгүүлбэр: そのような申し出があれば、裁判所から弁護士に通知しますから、希望する場合はの速返をお願いします。

①申し出：お願ひ、願望 Орчуулга: хүсэлт, өргөзөл

②速返なく：戻にせず、戻経に Орчуулга: хоромхгүйгэй, санаа зоволтгүй

Орчуулгын өгүүлбэр: Ийн хүсэлт байвал шуудас өгөгөөлөгчийн хэлбэрээ мэдэгдэх гүйл тэ хоромхгүйгэй хэлнэ үү.

A. Эхний өгүүлбэр: あなたが経済的な理由などで自分の雇用で弁護人を③選任することができな
いときは、裁判所に弁護人の選任を④請求することができます。

①選任する：選んで任せる、選んで派遣する Орчуулга:

②請求する：求める、注文する、依頼する Орчуулга:

Орчуулгын өгүүлбэр:

.....

.....

解答例

Дасгал 2. A. ①選任する：選んで任せる、選んで派遣する Орчуулга: сонгон томилох, сонгон
илгээх

②請求する：求める、注文する、依頼する Орчуулга： шааргах, мөхц, мөхцөлжих, хүсэлт
гаргах, зориох

Орчуулгын өгүүлбэр: Та хэдий хэргийн боломжууныг болж өөрийн хэрээр өгөгөөлөгч сонгон
хэргийн чадалгүй томилох шүүгчид өгөгөөлөгч сонгон томилуулах хүсэлт гаргах болно.

B. ①申會書：申し立て、説明、言明 Орчуулга： тайлбар, тодорхойлолт, хүсэлт

②資力：資力、金力、経済力 Орчуулга： хөрөнгийн хэмжээ, хэдий хэргийн чадал

③資力申會書：資力の証明書、経済力の保証証明書 Орчуулга： хөрөнгийн мэдүүлэг,
хөрөнгийн баталга

Орчуулгын өгүүлбэр： Эмхүү хүсэлтийг гаргах төмөрлөлд, хөрөнгийн мэдүүлэг гаргах өгч
шаардлагатай. Мөн хөрөнгийн мэдүүлгийг ийнхүү 500,000 нэмжээ дээр байх төмөрлөлд,
урьцалын "..." өгөгөөлөгчийн хэлбэрээ өгөгөөлөгч сонгон томилуулах хүсэлтээ гаргасан байх
шаардлагатай.

Дасгал 3. Дараах хэсгийн өгүүлбэрийн зургийг гүнзгийрхэн ажма утгаатай өөр үг хэллээр сонгож үзээд орчуулгагч нь бичнэ үү. Үүний дараа орчуулгын өгүүлбэрээ бүтэнэ үү.

Жишээ: Эхний өгүүлбэр: 証拠事実の発知（検）それでは、勾留請求の理由となっている証拠を
裏取らねばなりません。

Үндсэн мэдээлэл: 被告者が被疑者に属した犯罪事実を認むので、聞いてくださいと求
めている。

Орчуулгын өгүүлбэр: Сожилжээд үйл баримтын мэдээлэл (Шүүгч) Одоо таныг шалдан хорго
хууль хүсэлтийн үргэлжлэл болж галт хэргийн үйл баримтыг урьдчилж таамаглах гүйл амаралтай
сонгоно үү.

A. Эхний өгүүлбэр: 「被疑者は、平成〇〇年10月10日午後6時50分ごろ、〇〇市丸山町1番1
号所在の株式会社甲百貨店（代表取締役甲野太郎）本店3階金庫売場において、同社所有のダイ
アモンド指輪1個（時価300万円相当）を自己の荷物の内側ポケットに入れて窃取したものである。」

Үндсэн мэдээлэл:

Орчуулгын өгүүлбэр:

.....

.....

解答例

Дасгал 3. A. 「被疑者は、平成〇〇年10月10日午後6時50分ごろ、〇〇市丸山町1番1号所在
の株式会社甲百貨店（代表取締役甲野太郎）本店3階金庫売場において、同社所有のダイア
モンド指輪1個（時価300万円相当）を自己の荷物の内側ポケットに入れて窃取したものである。」

Үндсэн мэдээлэл: 被疑者が甲百貨店からダイヤモンド指輪を窃取した。

Орчуулгын өгүүлбэр: "Сэнхтэн Хэй-эйгийн ... оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн үдээс хойш 6
үйл 50 минутын орчимд ... хотын Марукава хотгооно 1-1-д орших А хувиалт компаний (гүйбэлтгч
хэлээр А)-ийн төв дэлгүүрийн 3 давхаргын алт, мөнгөн ахуйгийн худалдааны тасгаас тус компанийн
өмч болох өчр ахуулан бөгж 1 ширхэг (гухайм үеийн хамнаар 3 мөнгө дүйлжээ)-ийг өөрийн
хүрэмний дотор хазаасанд хийн хулгайсан болно.

第2課 公判手続 (Хичээл 2. Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаа)

Дасгал 1. Дараах хэсгийн өгүүлбэрийг уншаад, орчуулгын өгүүлбэрийг адилтай хэсгийг зураасар
төгсгөлж орчуулах эв өгүүлбэрийг бүтэнэ үү.

Жишээ: Эхний өгүүлбэр: 開廷宣言

(検) 開廷します。

Адилтай орчуулга: Шүүх хуралдааныг эхэл хуульчид

(Шүүгч) Шүүх хуралдааныг эхэлж байна

Эв орчуулга: Шүүх хуралдааныг эхэл

(Шүүгч) Шүүх хуралдааныг эхэлснийг мэдэгдэе

A. Эхний өгүүлбэр: 被告人の宣誓

(審) 本心に従って誠実に供述することを誓います。

Адилтай орчуулга: Орчуулагчийн тамгараг

(Орчуулагч) Мин сэтгэлээсээ хэцүүн үгнээ орчуулахаа тамгараглаж байна.

Эв орчуулга:

解答例

第2課 公判手続 (Хичээл 2. Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаа)

Дасгал 1. A. Адилаартай орчуулга: Орчуулагчийн тамгараг

(Орчуулагч) Мин сэтгэлээсээ хэцүүн үгнээ орчуулахаа тамгараглаж байна.

Эв орчуулга: Ухамсартайгаар үгнээ эв орчуулахаа тамгараглаж байна.

Дэглэл 2. Дараах гүйцэтгэл үргэлжлэн оруулахыг өгүүлдэггүй гүйцэтгэл бүтэнхэр үү. Ингэвч оруулахыг өгүүлдэггүй хэлт үгүй болон өгүүлдэггүй үгүй болно, мөнхлэхгүй эвч байх гал дээр мөхлөх уу.

Жишээ: Эс: 既読済へ請求

(後) 既読済関係カード(甲) (乙) 記載の各既読の取扱いを請求します。

Орчуулга: Нөхцөл баримтгүй

(Прокурор) Нөхцөл баримттай холбогдох карт (A)(B)-д тэмдэглэсэн _____ байна.

Гүйцэтгэл: Нөхцөл баримтгүй (хэвнэ халгах гуайн шаардлага)

(Прокурор) Нөхцөл баримттай холбогдох карт (A)(B)-д тэмдэглэсэн (нөхцөл баримтгүй тус бүрийн хэвнэ халгахыг шаардана) байна.

E. Эс: その他の手続

(1) 弁論の併合決定

(後) 本件に被告人对する平成○○年(わ)第○○号強盗被害事件を併合して審理します。

(2) 既読及び既読済の変更

(後) 起訴状記載の既読を「被告人は・・・したものである。」と、罪名及び罰則を「強盗刑罰 235 条」とそれぞれ変更の請求をします。

Орчуулга: Бусад _____

(1) Шүүх хуралд хамрагч мэтгэлзлэлийг _____

(Шүүгч) Энэ хэрэгт шүүгчдийн Хэргийн _____ оны (L) - р эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн _____ болно.

(2) _____ болон _____ өөрчлөлт

(Прокурор) Эрүүгийн хэрэг үүсгэж үндэслэлд бичигдсэн эрүү үүсгэсэн үндэслэлийг "Шүүгчид _____ үндэслэн болно." хэмээн, гэмт хэргийн нэр болон эрүүгийн хуулийн зүйл ангийг "Хуулийн гэмт хэрэг, эрүүгийн хуулийн 235-р зүйл" болгон тус тус өөрчлөхийг хүсэж байна.

解答例

Орчуулга: Бусад ажлалгаа

(1) Шүүх хуралд хамрагч мэтгэлзлэлийг нэгтгэн шийдвэрлэх журам

(Шүүгч) Энэ хэрэгт шүүгчдийн Хэргийн _____ оны (L) - р эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн дэргийн гэмт хэргийг нэгтгэн таслан шүүх болно.

(2) Ялгах үндэслэл болон эрүүгийн хуулийн зүйл ангийг өөрчлөлт

(Прокурор) Эрүүгийн хэрэг үүсгэж үндэслэлд бичигдсэн эрүү үүсгэсэн үндэслэлийг "Шүүгчид _____ үндэслэн болно." хэмээн, гэмт хэргийн нэр болон эрүүгийн хуулийн зүйл ангийг "Хуулийн гэмт хэрэг, эрүүгийн хуулийн 235-р зүйл" болгон тус тус өөрчлөхийг хүсэж байна.

漢出語・専門用語の対訳

第1課 勾留質問手続

表1 漢出語・専門用語の対訳

日本語の法律用語	モンゴルの法律用語
1. 勾留	Мөхөөл
2. 勾留質問手続書	Мөхөөл хэрэг үеийн байдалтай ажлалгаа
3. 勾留質問書	Мөхөөл хэрэг үеийн
4. 既読済	Шүүх гал (Гарын байгууллага)
5. 既読済	Шүүх
6. 既読済	Прокурор
7. 既読済	Прокурорын гал
8. 既読済	Баримт, файл
9. 既読済	Салгалгаан үйл баримт
10. 既読済	Салгалгаан
11. 既読済	Шүүгчид
12. 既読済	Мөхөөл
13. 既読済	Дүгнэлт байх үйл
14. 既読済	Энэ, нэр тус
15. 既読済	Өгөөжөөч

第2課 公判手続

表2 漢出語・専門用語の対訳

日本語の法律用語	モンゴルの法律用語
1. 公判手続	Эрүүгийн байдалтай амьтгах ажлалгаа
2. 被告する	Туахсан, хэрэг, мөхөөл
3. 既読	Тангари
4. 既読する	Шүүх хуралд хамрагч
5. 人家質問	Ивч байдалтай туслах байдалтай
6. 既読済	Эрүүгийн хэрэг үүсгэж үндэслэл (тогтоол)
7. 既読する	Эрүүгийн хэрэг үүсгэж
8. 既読	Мөхөөл, мөхөөл, мөхөөл, мөхөөл
9. 既読	Нөхцөл баримт
10. 既読	Шүүх хурал, шүүх хуралтай туслах
11. 既読	Мөхөөл
12. 既読	Хууль
13. 既読	Али, али мөхөөл ивч баримт
14. 既読	Эрүү үүсгэсэн хэрэг
15. 既読事件	Гал бүрэлтэй
16. 既読	Гал бүрэлтэй
17. 既読	Гал бүрэлтэй

Сурах бичгийн шинжилгээ, үнэлгээ

Сурах бичгийн үнэлгээний нийтлэг шалгуур, хэрэглээний чанар

1. Сурах бичгийн хэрэглэх заавар, тайлбар
2. Боловсролын стандартад тусгасан элементүүдийг агуулсан эсэх
3. Суралцаж буй хэлний хэрэглээ, харилцааны чадвар эзэмшүүлэх боломж
4. Суралцагчийн нийгэм, өдөр тутмын амьдралын үйл ажиллагаа, хүрээлэн буй орчин, ажил, хөдөлмөрийн байдал тусгагдсан эсэх
5. Олон улсын амьдрал, түүх, соёлын асуудлуудыг хөндсөн эсэх
6. Суралцагчид бие даан суралцах үйл олгож байгаа эсэх

Гадаад хэлний сурах бичгийн үнэлгээний шалгуур, хэрэглээний чанар

1. Зорилго, зорилтуудыг тодорхой илэрхийлсэн байдал
2. Суралцагчийн хэрэгцээ, түвшинд нийцж байгаа эсэх
3. Шинэ үгийн жагсаалт, нэр томъёоны тайлбар байгаа эсэх
4. Видео, аудио гэх мэт нэмэлт материал орсон эсэх
5. Материалын агуулгын хүрээ нь зорилго, зорилтуудтай нийцж байгаа эсэх
6. Дөрвөн чадварыг эзэмшүүлэх дасгал, ажил, даалгавар, үйл орсон эсэх

Орчуулгын сурах бичгийн үнэлгээний шалгуур, хэрэглээний чанарын тухай санал дэвшүүлэх нь

Унших чадвар. Эхний хэлний мэдээллийг ялгах, эрэмблэх, ойлгох, дахин бүтээх, гүйлгэж унших, өөр үг хэллэгээр сольж хэлэх, тоймлох, хураангуйлах

Сонсох чадвар. Тэмдэглэл хийх, мэдээлэл кодлох, кодлосон мэдээллээ задлах, сонсонгоо дагаж ярих, амаи хэлбэрээр дахин бүтээх зэрэг синхрон бөгөөд дараалласан орчуулгын дасгал

Хэлний дөрвөн чадвар Аман болон бичгийн орчуулгын чадвар эзэмшүүлэх дасгал, ажил

Бичих чадвар. Орчуулгын алдааг олж засах (үг зүй, хэл зүй, өгүүлбэр зүйн түвшинд), орчуулгын өгүүлбэрийн гүйцээж бүтээх, тоймлох, хураангуйлах

Ярих чадвар. Дүрд тоглох, аншиг шүүх хурлын аман орчуулга, агуулга батцалж илэржлэх, эргэн санах, дахин бүтээж илэрхийлэх

Цаашдын зорилт

1. Дасгал, ажлуудыг эрэмблэх → Орчуулгын алдааг олж засах дасгалыг үгсийн сан, хэл зүй, өгүүлбэр зүйн түвшинд эрэмблэх
2. Жишиг шүүх хурал, дүрд тоглох дасгалын ажил зохиох

Ашигласан ном зүй

1. ブルース・フラナガン(2019).「映像翻訳の実践授業におけるTILTとCALLの考察」、『開智国際大学紀要』第18号. 115-130項.
2. 中川健司(2018).「『専門日本語教育研究』の投稿論文はどのような専門日本語を扱ってきたか」、『専門日本語教育学会研究討論会誌』第20回. 42-43項.
3. アシガイ・デルゲルマー(2016).「TILT (Translating in Language Teaching)研究の意義と役割について」、『モンゴルの日本語教育』第2号. 19-35項.
4. 片桐準二、S.ドルゴル、D.オユンケレル(2016).「モンゴルにおける初中等教育機関向け日本語教科書の開発」(『一プロフィエーション重視と自立学習支援への取り組み——』、『国際交流基金日本語紀要』. 第12号. 57-70項.
5. 王伸子(2011).「専門科目の学習を支援する日本語教育」、『人文科学年報』. 第41号. 51-60項.
6. アシガイ・デルゲルマー(2011).『日モ語の慣用句を翻訳する方法・原則の研究』(——翻訳を事例に——). 博士号学位請求論文. 全項147. モンゴル国立教育大学
7. Гадаад хэлний боловсролын стандарт. <https://standard.gov.mn/standard/reader/5766>
8. Н. Цэдэвсүрэн(2001). Сурах бичгийн онол арга зүйн зарим асуудал. х. 39-42, 67-71, УБ

Анхаарал тавьсанд баярлалаа!

モンゴル日本語教師会
第13回日本語教育シンポジウム

「通訳翻訳の教科書作成方法について」
(――日モ語・モ日語の法廷通訳翻訳の教科書を事例に――)

2020年10月24日
モンゴル国立大学法学部内・名古屋大学日本法教育研究センター
日本語講師 アンガイ・デルゲルマー(言語学博士)
日本通訳翻訳学会 会員

発表の概要

1. 実践授業と教科書作成のきっかけ
2. 教科書作成における主な留意点
3. 教科書の目的と対象者(主対象者・主対象者外)
4. 通訳翻訳の教科書の内容・構造について
5. 各課の目的・内容・構造
6. 通訳翻訳の教科書の評価基準・応用性の提案
7. 今後の課題

外国語教育改善の流れ

外国語教育の成功

本質的なメタ言語能力の養成

通訳翻訳を取り入れた「TILT授業のモデル」への
関心の高まり→適切な教材開発

メタ言語
能力の
養成

学習者の言語知識の再編成が必要

「産出と言語知識の照らし合わせ」→「気づき」
→「修正」

「L1とL2の照らし合わせ」⇔「通訳翻訳プロセス」
(異言語・文化間のコミュニケーション能力→要約、書き換え
[言い換え]などの能力)

TILTによるメタ言語能力の養成

言語知識の再編成

L1とL2の照らし合わせ→気づき→自発的な操作→言語コントロール→自動化

産出と言語知識の照らし合わせ→気づき→修正

法廷通訳翻訳の実践授業

被験者数:9名(2018-2019年度)
被験者数:15名(2019-2020年度)
被験者数:7名(2020-2021年度)

被験者の日本語レベル:N2
単位:2単位

外国語教育の教科書作成における主な留意点

1. 教科書の内容の的確さによって構造が定められる
2. シラバス、スタンダードなどに連携した課と目次設定
3. 課ごとの内容の合理性や連動性が正確に表れているか
4. 他の科目との連携
5. 課ごとの目的・課題→内容によって定められる→学習者のどのような能力をどんな方法・手段で培うかによって課題が定まる

法廷通訳翻訳の教科書の目的と対象者

(日モ語訳・モ日語訳を事例に)

通訳翻訳方法が分かるようになること

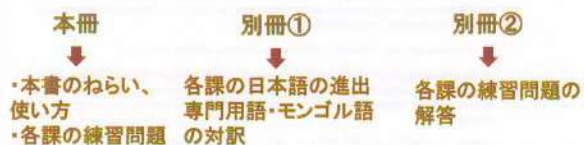
専門日本語および
専門モンゴル語の
運用力向上

日本法関係者及
び法廷・司法通訳
翻訳関係者

通訳翻訳学習者
及び教育関係者

日本語及びモンゴ
ル語学習者・教育
関係者

法廷通訳翻訳の教科書の内容・構造

課	目的	内容	学習技能
前置き	通訳の根本的な方法を理解し、使えるようになること	1. 説明的な方法、2. 類推して訳す方法、3. 直訳法、4. 相当語句で訳す方法、5. 結合方法などが使い分けられる練習問題(常用語例文)	読む・書く・会話
第1課	勾留質問手続きのやりとりの例文を日本語からモンゴル語に訳せるようになること	訳文の文節の並べ替え、言い換え・対訳、主な情報と補足的な情報分けなどの練習問題	読む・書く・会話
第2課	公判手続きのやりとりの例文を日本語からモンゴル語に訳せるようになること	誤訳の修正、未完成の訳文を完成させるなどの練習問題	読む・書く・会話

課	目的	内容	学習技能
第3課	第一審における判決の例文を日本語からモンゴル語に訳せるようになること	誤訳の修正、未完成の訳文を完成させるなどの練習問題	読む・書く・会話
第4課	控訴審における判決主文の例文をモンゴル語から日本語に訳せるようになること	誤訳の修正、未完成の訳文を完成させるなどの練習問題	読む・書く・会話
第5課	第一審における判決理由の例文によって主なやりとりの語彙を理解し、モンゴル語から日本語に訳せるようになること	誤訳の修正、未完成の訳文を完成させるなどの練習問題	読む・書く・会話

課	目的	内容	学習技能
第6課	控訴審における判決理由の主なやりとり例文によって必要な語彙を理解し、モンゴル語から日本語に訳せるようになること	誤訳の修正、未完成の訳文を完成させるなどの練習問題	読む・書く・会話
番外編 第1課	模擬裁判の脚本に基づいて法廷通訳の技能を身につける	ノートテキング、情報暗号化ける・複合化、シャドーイング・口頭再構築など逐次通訳、同時通訳の練習問題	聞く・会話
第2課	模擬裁判の脚本に基づいて法廷通訳の技能を身につける	ノートテキング、情報暗号化ける・複合化、シャドーイング・口頭再構築など逐次通訳、同時通訳の練習問題	聞く・会話

Дасгал 3. Дараах хэсгийн өгүүлбэрийн дамаагуйл буй үндсэн мэдээллийг ажирхийж буй гишүүнийг зураасаар тэмдэглээд, богино өгүүлбэр, ажал гайбарлссан байдлаар тухайн мэдээллийг ажирхийно үү. Үүний дараа орчуулгын өгүүлбэрээ бүтэнэ үү.

Жишээ: Эхний өгүүлбэр: 被疑事実の告知 (註) それでは、勾留請求の理由となっている犯罪事実を踏まえてよく聞いてください。

Үндсэн мэдээлэл: 裁判官が被疑者に彼の犯した犯罪事実を訊いたので、聞いてくださいと言っている。

Орчуулгын өгүүлбэр: Сэжигтээн Хайсагийн ... оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн үдэс хойш 6 цаг 50 минутын орчимд ... хотын Маруэн хотхоны 1-1-д орших А хуямаг коллеж (гүйцэтгэх захирал А)-ийн төв дэлгүүрийн 3 давхаран алт, мөнгөн алдэгийн худалдааны тасгаас тус коллежийн өмч болох очар алмаазан бөгж 1 ширхэг (тухайн үеийн ханшаар 3 нэнгэй дүйлэнэ)-ийг өөрийн хүрэмний дотор халаасандаа хийн хулгайлсан болно.

А. Эхний өгүүлбэр: 被疑者は、平成〇〇年10月10日午後6時50分ごろ、〇〇市丸山町1番1号所在の株式会社甲百貨店 (代表取締役甲野太郎) 本店 3階金庫売場において、同社所有のダイヤモンド指輪1個 (時価300万円相当) を自己の買広の内側ポケットに入れて窃取したものである。」

Үндсэн мэдээлэл:
Орчуулгын өгүүлбэр: !

解答例

Дасгал 3. А. 「被疑者は、平成〇〇年10月10日午後6時50分ごろ、〇〇市丸山町1番1号所在の株式会社甲百貨店 (代表取締役甲野太郎) 本店 3階金庫売場において、同社所有のダイヤモンド指輪1個 (時価300万円相当) を自己の買広の内側ポケットに入れて窃取したものである。」

Үндсэн мэдээлэл: 被疑者が甲百貨店からダイヤモンド指輪を窃取した。

Орчуулгын өгүүлбэр: “Сэжигтээн Хайсагийн ... оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн үдэс хойш 6 цаг 50 минутын орчимд ... хотын Маруэн хотхоны 1-1-д орших А хуямаг коллеж (гүйцэтгэх захирал А)-ийн төв дэлгүүрийн 3 давхаран алт, мөнгөн алдэгийн худалдааны тасгаас тус коллежийн өмч болох очар алмаазан бөгж 1 ширхэг (тухайн үеийн ханшаар 3 нэнгэй дүйлэнэ)-ийг өөрийн хүрэмний дотор халаасандаа хийн хулгайлсан болно.

第2課 公判手続 (Хичээл 2. Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаа)

Дасгал 1. Дараах хэсгийн өгүүлбэрийг уншаад, орчуулгын өгүүлбэрийн алдэтай хэсгийг зураасаар тэмдэглэн орчуулгын зөв өгүүлбэрийг бүтэнэ үү.

Жишээ: Эхний өгүүлбэр: 開庭宣言 (註) 開廷します。

Алдэтай орчуулга: Шүүх хуралдааныг нээх тухайгаа

(Шүүгч) Шүүх хуралдааныг нээж болно

Зөв орчуулга: Шүүх хуралдааныг нээх

(Шүүгч) Шүүх хуралдааныг нээхийг мэдэгдэе.

А. Эхний өгүүлбэр: 通訳人の宣言

(通) 良心に従って証言に翻訳をすることを誓います。

Алдэтай орчуулга: Орчуулагчийн тангараг

(Орчуулагч) Чин сэтгэлээсээ хандан үгэн зөв орчуулахаа тангараглаж байна.

Зөв орчуулга:

解答例

第2課 公判手続 (Хичээл 2. Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаа)

Дасгал 1. А. Алдэтай орчуулга: Орчуулагчийн тангараг

(Орчуулагч) Чин сэтгэлээсээ хандан үгэн зөв орчуулахаа тангараглаж байна.

Зөв орчуулга: Ухамсартайгаар үгэн зөв орчуулахаа тангараглаж байна.

Дасгал 2. Дараах хэсгийг уншаад, орчуулгын өгүүлбэрийг гүйцээж бүтэнэ үү. Ингэхдээ орчуулгын өгүүлбэрийн хэл зүйн болон өгүүлбэр зүйн холбоос, зохицолдоо зөв байх тал дээр анхаарна үү.

Жишээ: Эх: 証拠調べ請求

(検) 証拠関係カード (甲) (乙) 記載の各証拠の取調べを請求します。

Орчуулга: Нотлох баримтыг

(Прокурор) Нотлох баримттай холбогдох карт (А)(Б)-д тэмдэглэсэн

..... байна.

Гүйцэтгэл: Нотлох баримтыг (хянан шалгах тухай шаардах)

(Прокурор) Нотлох баримттай холбогдох карт (А)(Б)-д тэмдэглэсэн (нотлох баримт тус бүрийг хянан шалгахыг шаардах) байна.

Е. Эх: その他の手続

(1) 弁論の併合規定

(註) 本件に被告人に対する平成〇〇年(わ)第〇〇号強盗被害事件を併合して審理します。

(2) 訴因及び罰条等の変更

(検) 起訴状記載の訴因を「被告人は・・・したものである。」と、罪名及び罰条を「窃盗刑法 235 条」とそれぞれ変更の請求をします。

Орчуулга: Буеад

(1) Шүүх хуралдааныг мэдгэлээнийг

(Шүүгч) Энэ хэрэгт шүүгдэгчийн Хайсагийн ... оны (.) - р эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн

(2) болон өөрчлөлт

(Прокурор) Эрүүгийн хэрэг үүсгэх үндэслэлд “Шүүгдэгч үйлдсэн болно.” хэмээн, гэмт хэргийн нэр болон эрүүгийн хуулийн зүйл ангиийг “....., эрүүгийн хуулийн 235-р зүйл” болгон тус тус өөрчлөхийг хүсэж байна.

解答例

Орчуулга: Бусад ажлалгаа

(1) Шүүх хуралдааны мэтгэлцээнийг нэгтгэн шийдвэрлэх журам

(Шүүгч) Энэ хэрэгт шүүгэлчдийн Хэйсэйгийн ... (.) ...-р эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн дээрлийн гэмт хэргийг нэгтгэн гаслаа шүүх болно.

(2) Яллах үндэслэл болон эрүүгийн хуулийн зүйл ангийг өөрчлөлт

(Прокурор) Эрүүгийн хэрэг үүсгэх үндэслэл бичигдсэн эрүү үүсгэсэн үндэслэлийг "Шүүгдэгч үйлдсэн болно." хэмээн, гэмт хэргийн нэр болон эрүүгийн хуулийн зүйл ангийг "Хулгайн гэмт хэрэг, эрүүгийн хуулийн 235-р зүйл" болгон тус тус өөрчлөхийг хүсэж байна.

進出語・専門用語の対訳

第1課 句會質問手続

Хичээл 1. Цагдаа хэрэг үеийн байцаалтын ажлалгаа

日本語の法務用語	モンゴル語の対訳
1 勾留	Цагдаа хэрэг
2 勾留質問手続	Цагдаа хэрэг үеийн байцаалтын ажлалгаа
3 勾留請求書	Цагдаа хэрэг хүсэлт
4 裁判所	Шүүх газар (Төрийн байгууллага)
5 裁判官	Шүүгч
6 検察官	Прокурор
7 検察庁	Прокурорын газар
8 事実	Баримт, факт
9 証拠事実	Сэтгэгдэх үйл баримт
10 被告人	Сэлэгтэн
11 被告人	Шүүгдэгч
12 供述	Мэдүүлэлт
13 証拠簿	Дуутуу байх эрх
14 権利	Эрх, эрх үүрэг
15 弁護人	Өнгөөлөгч

第2課 公判手続

Хичээл 2. Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажлалгаа

日本語の法務用語	モンゴル語の対訳
1 公判手続	Эрүүгийн байцаан шийтгэх ажлалгаа
2 宣誓する	Гуунаглах, ларгал, хэлэлцэх
3 宣誓	Гамарал
4 開廷する	Шүүх хуралдааныг нээх
5 人定質問	Бие биед асуулах байцаалт
6 起訴状	Эрүүгийн хэрэг үүсгэх үндэслэл (огтгоол)
7 起訴する	Эрүүгийн хэрэг үүсгэх
8 審理	Мэтгэлцээн, хэлэлцүүлэг, маргаан яаман шийдвэрлэх
9 控訴	Нотлох баримт
10 控訴	Шүүх хурал, шүүх хурлын тавим
11 控訴	Холбогч
12 被告人	Хулгайлч
13 被告人	Ашиг, мөн мөсөл нь бүртгэх
14 被告人	Эрүү үүсгэсэн хэрэг
15 被告人	Гэм буруутай
16 被告人	Гэм буруутай
17 被告人	Гэм буруутай

教科書の分析・評価

事前分析

題材選択の
適用性

目的方針確
認・逸脱判明

経過分析

使用教材の
効果

逸脱修正・応
用性の向上

最終分析

教科書の応
用性評価

初企画の客
観性の評価

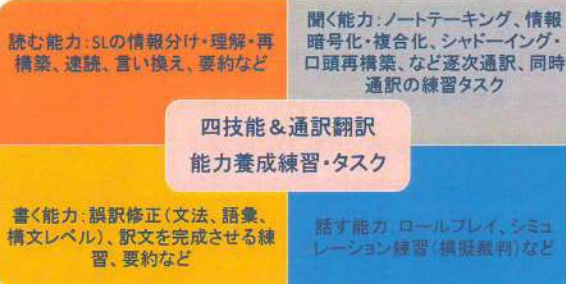
教科書の一般的な評価基準・応用性

1. 本書の使い方・説明があるか
2. 教育スタンダードに指摘された要素が含まれているか
3. 学習言語の使用・コミュニケーション・言語能力の習得が可能か
4. 学習者の社会・日常生活活動、環境、就労状況が反映されているか
5. 国際生活や歴史・文化的なアспектがあるか
6. 学習者に自立学習活動を与えられているか

外国語教育の教科書の評価基準・応用性

1. 目的と課題を明示しているか
2. 学習者のニーズやレベルに適合しているか
3. 新語彙や用語の説明があるか
4. ビデオ、音声など補足的な資料があるか
5. 題材の内容の範囲が目的と課題に一致しているか
6. 四技能による言語能力養成練習・タスク・活動が含まれているか

通訳翻訳の教科書の評価基準・応用性の提案

今後の課題

1. 練習タスクの整理→誤訳修正練習を語彙・文法・構文レベルに分けること
2. 模擬裁判、ロールプレイなどシミュレーション練習・タスクの作成

参考文献

1. ブルース・フラナガン(2019). 「映像翻訳の実践授業におけるTILTとCALLの考察」. 『開智国際大学紀要』第18号, 115-130項.
2. 中川健司(2018). 「『専門日本語教育研究』の投稿論文はどのような専門日本語を扱ってきたか」. 『専門日本語教育学会研究討論会誌』第20回, 42-43項.
3. アシガイ・デルゲルマー(2016). 「TILT (Translating in Language Teaching) 研究の意義と役割について」. 『モンゴルの日本語教育』第2号: 19-35項.
4. 片桐準二, S.ドルゴル, D.オユンゲレル(2016). 「モンゴルにおける初中等教育機関向け日本語教科書の開発」(—プロフィシエンシー重視と自立学習支援への取り組み—). 『国際交流基金日本語紀要』第12号, 57-70項.
5. 王仲子(2011). 「専門科目の学習を支援する日本語教育」. 『人文科学年報』第41号, 51-60項.
6. アシガイ・デルゲルマー(2011). 『日モ語の慣用句を翻訳する方法・原則の研究』(—翻訳を事例に—). 博士号学位請求論文, 全項147. モンゴル国立教育大学
7. Гадаад хэлний боловсролын стандарт. <https://estandard.gov.mn/standard/reader/5766>
8. Н. Цэдэвсүрэн(2001). Сурах бичгийн онол арга зүйн зарим асуудал. х. 39-42, 67-71, УБ

ご清聴
ありがとうございました

АСУУЛТ, ХАРИУЛТ

АСУУЛТ 1: Сайн байцгаана уу. МУИС-ийн багш Э.Тогтуун байна. А.Дэлгэрмаа багшийн сонирхолтой илтгэл сонслоо. Нэг зүйл лавлаж асуух гэсэн юм аа. Тодорхой нарийн мэргэжил рүү орохоор мэргэжлийн үг хэллэг хэрэгтэй болно. Япончууд өөрсдөө янз бүрийн нөхцөл, болзол гаргаж ирдэг онцлогтой ард түмэн. Хууль эрхзүй дээр энэ нь монгол хэл дээр дүйж бууж чадаж байна уу? Жишээлбэл, япончуудын орлогын татварын систем өвөрмөц байдаг. Гэр бүлийн орлогын татвар дээр эхнэр нь гэрийн эзэгтэй ажил хийхгүй байгаа тохиолдолд тухайн гэр бүлийн орлогын татварыг яаж суутгах вэ гэдэг дээр асуудал болдог юм байна билээ. Жилийн орлогоос гэр бүлээ асарч байгаа гэдгээс шалтгаалаад гэр бүлээс суутгал авдаг. Үндсэн цалингаас тодорхой хувийг хасаад үлдсэн орлогоос татвар авдаг. Манайд ийм систем байдаггүй. Энэ мэт онцгой зүйлийг өөрсдөө нэрлэсэн байдаг. Энэ нь манайд бууж өгдөггүй. Ийм тохиолдолд ямар маягийн орчуулга хийвэл зүгээр юм бол?

ХАРИУЛТ 2: Оновчтой бөгөөд чухал асуулт асуулаа, баярлалаа. Үнэнийг хэлэхэд энэ сурах бичгийг хийхэд маш олон бэрхшээлтэй тулгарч байгаа. Таны дурдсантай яг ижил хуулийн

зөрүүнүүд гардаг. Зааж байгаа багш, Хуулийн сургуулийн оюутнууд, багш нараас туслалцаа авч, Legal info гэх сайт байдаг юм байна, түүнийг мөн байнга харж байгаа. Гол чухал асуудал нь сурах бичиг яаж бүтээгдэх ёстой вэ гэдэг дээр тулж очино. Мэргэжлийн орчуулга руу агуулга хазайх тусмаа аналоги орчуулга чухал байр суурь эзэлдэг. Уран зохиол, өдөр тутмын яриа зэрэгт утгачлан тайлбарлах арга их хэрэглэгддэг. Яагаад гэвэл соёлын ялгаа. Нэг хэл маань авиазүйг тэмдэгт, үсгээр илэрхийлдэг. Нөгөө хэл маань дүрс үсгээр илэрхийлдэг. Язгуур утга нь нэг, язгуур утгуудаараа маш олон нийлмэл үг зохиогдоод явчихдаг. Үүнээс болоод маш их олон орчуулга утгачлан тайлбарлах руу шилждэг. Харин мэргэжлийн орчуулгад энэ бол хамааралгүй болж ирдэг. Мэргэжлийн үг ямар утгын функц буюу утгын үйлдэл авч орсон байна, яг түүнийг нь нөгөө хэлний мэргэжлийн салбарт ямар утгын үйлдэл хэлбэрээр орж байгааг аналоги хэлбэрээр оруулаад дүрмийн найруулга зүйг зөв тааруулаад явахаас өөр аргагүй болдог. Хууль зөрөөд ирэхээр бүр төвөгтэй. Миний хийж буй энэ сурах бичиг эрүүгийн хуулийн жишээ, шүүх хурлын процессууд явагдаж байгаа. Энэ нь 1. Гаргасан цорын ганц гарын авлага нь энэ байсан. 2. Сүүлийн үед Японд ажиллаж байгаа дадлагажигч, оюутнууд тэндээ жижиг гэмт хэрэгт холбогдох асуудал их гарч байгаа. Тэнд орчуулагч хэрэгтэй болдог, ашиглах тохиромжтой гарын авлага байхгүй байгаа. 3. Японы эрхзүйн төвийн бэлдсэн, бэлдэж буй боловсон хүчний нийт тоо нэмэгдэж байгаа. Ийм асуудлаас болж энэ сурах бичгийг хийж байгаа. Гол асуултаас жаахан хазайчихлаа.

Миний хувьд нэгхэн үгэн дээр долоо хоног, хоёр долоо хоног эргэлзсэн явдал байдаг. 補導処分 гэх үг. Энэ нь биеэ үнэлж ял аваад тэр нь тэнсэн харгалзсан тохиолдолд ингэж хэлдэг юм байна. Засан хүмүүжүүлэх ангид (шорон)-д суухгүй, гэхдээ байнга сэтгэлзүйч дээр очиж сэтгэлзүйн зөвлөгөө авч, яаж амьдарч байгаагаа тайлагнаад явдаг, сэтгэлзүйч нь хянах боломжтой байдаг. Энэ хүн зөв амьдралын хэмнэлд шилжиж байна уу үгүй юу гэдгийг хянадаг. Гэтэл, Монголын эрүүгийн хуульд ийм заалт байхгүй. Ийм тохиолдолд эрүүгийн хуулинд тайлбар өгөөд л орчуулахаас өөр аргагүй байдалтай байгаа. Тухайн хуулийн зүйл заалттай нь тайлбар өгч орчуулна гэсэн үг. Үндсэндээ бол аналоги орчуулга голлоно. Тухайлбал, монгол хэлний “яллах дүгнэлт” гэдэг үг япон хэлээр 検察官の起訴内容 (прокурорын яллах дүгнэлт)、論告(шүүх хурал дээрх яллах дүгнэлт) гэх мэт тохиолдолоосоо хамаараад өөрчлөгддөг байх жишээтэй. Мөн монгол хэлний “ялын тогтоол унших” гэдэг хэллэг япон хэлээр 判決宣告, монгол хэлний “шүүхийн шийдвэрийн үндэслэл” гэдэг хэллэг япон хэлээр 判決理由 гэх мэтээр язгуур утгаасаа хазайж орчуулагддаг. Энд зөвхөн тухайн үг хэллэгийн утгын функцийг барьж аналог хэлбэрээр орчуулагдаж байна гэсэн үг. Учир нь тухайн мэргэжлийн салбарт тодорхой ухагдахуун, процессуудыг нэрлээд хэвшсэн мэргэжлийн үг хэллэг гэж байна. Түүгээр нь дүйцүүлж орчуулахыг хэлж байгаа юм. Үүнд язгуур утгыг задлаж орчуулбал эсрэгээрээ буруу орчуулга болно. Ийм асуудлуудтай тулгарч байгаа. Энэ чиглэлээр мэргэшиж байгаа оюутнууд үүнийг их сонирхдог, ирээдүйд энэ чиглэлээр ажиллахад хэрэг болно, эрхзүйн мэргэжлээс гадна мэргэжлийн орчуулга хийж чадах юм байна гэдэг итгэл үнэмшил суудаг учраас өөрсдөө хичээлдээ идэвхтэй ханддаг. Янз бүрийн эрэл хайгуул их хийдэг. Хуулиудаа зөв тааруулж, дүйцсэн зүйлийг олох, байхгүй зүйлүүдийг яаж орлуулж, ойлгуулах вэ гэдэг асуудал сурах бичиг дээр аргагүй гарч байгаа. Энэ тал дээр нэлээд чимхлүүр ажил шаардаж байгаа. Баярлалаа.